

1

Із липня до січня того навчального року другокурсник Цкуру Тадзакі жив, не маючи в думках нічого іншого, крім смерті. Десь тоді йому виповнилося двадцять, але власне повноліття не стало для нього подією, що мала б якусь важливість. Піти з життя — ось що видавалося йому в ті дні найприроднішим і найпослідовнішим учинком. Цкуру досі і сам до пуття не розуміє, чому він тоді так і не зробив останнього кроку. Адже переступити поріг між життям і смертю в ту пору для нього було легше, ніж випити сире яйце.

Він не вчинив спроби самогубства, мабуть, лише з однієї причини: потреба вмерти була такою безпосередньою і сильною, що хлопцеві просто не наверталася конкретні думки про те, як саме розпрощатися з життям. Брак конкретики був тут радше другорядним питанням. Якби тоді на відстані простягнутої руки з'явилися двері, за якими б чекала смерть, то він відчинив би їх без вагання. Глибоко не задумуючись, наче продовжуючи своє буденне існування. Однак, на щастя чи нещастя, таких дверей знайти поблизу йому не вдалося.

Цкуру часто думає про те, що, може, краще було б, якби він тоді вмер. Адже не існувало би світу, в якому він тепер живе. І це видається йому заманливою думкою: світу, в якому він є зараз, не було б, а те, що вважають

реальністю, перестало б нею бути. Тож позаяк він перестав би існувати для світу, світ перестав би існувати і для нього.

Але, правду кажучи, разом із тим Цкуру також не може збегнути до кінця причини, яка тоді змусила його впритул наблизитися до смерті. Навіть якщо і був конкретний привід, то чому бажання вмерти стало таким сильним, що огортало його впродовж майже піврока? Так, «огортало» — дуже влучно сказано. Як, потрапивши у черево велетенського кита, животів у ньому персонаж зі Святого Письма, так само Цкуру провалився у нутро смерті і перебував у її темній застояній порожнечі, втративши лік часу.

Він жив, як лунатик або навіть мрець, котрий ще не усвідомив, що вже неживий. Зранку прокидався, чистив зуби, одягав те, що потрапляло під руку, сідав у міську електричку і їхав до університету, де конспектував у зошит лекції. Як зненацька захоплена буревієм людина намагається вхопитися за стовп вуличного ліхтаря, так само і він просто жив за тим розкладом, який бачив перед собою. Якщо не було необхідності — ні з ким не розмовляв, а повернувшись до своєї порожньої кімнати, сідав на підлогу і, спершись до стіни, думав про смерть або про те, що йому бракує життя. Перед ним широко розгорталася темна безодня, що вела прямісінько до серцевини земної кулі. Він бачив, як там вирує важкими хмарами небуття, і чув, як на вуха навалиюється мертва тиша.

А коли не думав про смерть, то взагалі не думав. Це було зовсім не важко — не думати. Він не читав газет, не слухав музики, навіть не відчував статевого потягу. Те, що відбувалося у світі, не мало для нього жодного

значення. Коли втомлювався від сидіння в кімнаті, то виходив і бродив околицями. Чи ішов до залізничної станції, сідав на лавку та проводжав поглядом потяги, що без кінця прибували і від'їджали.

Цкуру щоранку ставав під душ, ретельно мив голову. Двічі на тиждень влаштовував прання. Чистота також була своєрідним стовпом, за який він тримався. Випрати, викупатися, почистити зуби. Він майже не звертав уваги на харчування. Обідав у студентській їdalні, а далі їв абияк. Коли відчував голод, то купував у найближчій крамниці яблука або якусь городину і гриз. Чи їв хліб, запиваючи молоком із паперового пакета. Коли наставала пора спати, то, наче ліки, наливав у невеликий келих віскі і випивав. На щастя, цього було цілком достатньо, аби перенести його у світ сну. Тодішньому йому нічого не снилося. Навіть якщо і були якісь сновидіння, то, ледь з'явившись, вони одразу скочувалися гладесеньким схилом непевної свіdomості і падали у небуття.

Те, що підштовхнуло Цкуру до такого сильного бажання вмерти, є очевидним. Його четверо близьких друзів, з котрими він віддавна широко товаришував, якось заявили йому, що не хочуть більше ні бачити, ні чути його. Отак несподівано і рішуче, без жодного натяку на можливість дійти згоди. При цьому вони ніяк не пояснили, що ж зумовило таке суворе рішення. А спитати він не наважився.

Це були його шкільні друзі. На той час Цкуру навчався в Токіо і вже не жив у рідному місті. Тож таке вигнання з їхнього товариства не мало б перерости у щоденні страждання. Адже він не міг випадково

зустріти їх на вулиці, а відтак почуватися ніяково. Але так було лише в теорії. На великій віддалі біль, який відчував хлопець, навпаки, розростався і загострювався. Якась гіантська катеринка нещадно тягla до нього кількасоткілометровими трубами самоту та відчуженість. Незважаючи на пору доби, натужавілим кабелем надходили повідомлення, які складно було розібрати. Змінюючи силу та інтенсивність, його вуха різвав уривчастий шум, подібний на свист буревію, що гуляє між деревами...

Усі п'ятеро ходили до одного класу державного ліцею у передмісті Нагої¹. Троє хлопців і двоє дівчат. У першому класі ліцею вони потоваришували завдяки участі у волонтерській діяльності, і хоча на початку кожного наступного навчального року класи переформовували, дружби школярі не полищали. Волонтерська робота була завданням з основ суспільства на літні канікули, однак після закінчення визначеного терміну ліцеїсти із власної волі вирішили займатися нею далі.

Окрім цього, у вихідні вони ходили разом у гори, грали в теніс, плавали у затоці півострова Чіта біля Нагої, а бувало і так, що збиралися в когось у дома, щоби підготуватися до іспитів. Або ж (і так траплялося найчастіше) не вибирали якогось особливого місця, а, зібравшись, поринали у захопливі розмови. Ніхто ніколи наперед не визначав, про що дискутуватимуть, однак тем їм не бракувало ніколи.

А загалом їхня зустріч була випадковою. Річ у тім, що ліцеїстам запропонували на вибір кілька варіантів

¹ Головне місто префектури Айчі, третє за величиною місто в Японії.
(Тут і далі прим. перекл.)